

ÖZET

Hac İbadetinin Önemi

Hac, dinimize göre zengin sayılan Müslümanların yılın belli günlerinde ibadet niyetiyle ihrama girerek vakfe yapıp Kâbe'yi tavaf etmesine denir. Bu konuyla ilgili Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulmuştur: “...**Yoluna gücü yetenlerin Kâbe'yi haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır...**” (Âl-i İmrân suresi, 97. ayet.) Peygamberimiz Hz. Muhammed de (s.a.v.); “**Ey inananlar, Allah size hacı farz kılmıştır. O halde hacediniz.**” (Müslim, Hac, 412.) buyurarak hacın farz olduğunu belirtmiştir.

Haccın Yapılışı

Hac ibadeti için ilk önce Mekke'nin çevresindeki mikat sınırlarında ihrama girilir. Bayramdan bir gün önce (arefe günü) Arafat'a çıkılır. Burada Allah'tan (c.c.) af dilenir ve dua edilir. Güneş battıktan sonra Müzdelife'ye geçerek burada sabah namazına kadar Müzdelife vakfesi yapılır ve şeytan taşlamak için taş toplanır. Müzdelife'de sabah namazı kılındıktan sonra Mina'ya hareket edilir. Bayramın birinci günü sabahı Mina'da şeytan taşlanır ve kurban kesilir. Burada tıraş olunur ve ihramdan çıkılır. Daha sonra farz olan ziyaret tavafı yapılır ve hemen ardından sa'y ibadeti yerine getirilir. Bayramın diğer günlerinde de Mina'da şeytan taşlanır. Hac ibadetini yerine getiren Müslümanlar, Mekke'den ayrılmadan önce son bir kez Kâbe'yi tavaf eder. Bu son tavafa da Veda Tavafı adı verilir.

Hac ibadetinin yapılışını daha iyi anlayabilmek için; ihram, şavt, tavaf, sa'y, vakfe kavramlarını ve haccın yapıldığı mekânları -Kâbe, Safa Merve, Mina, Müzdelife, Arafat- bilmeliyiz.

İhram, hac ve umre ibadeti yerine getirilirken başka zamanlarda yapılmasında sakınca olmayan bazı davranışların belli bir süre için yasak olması demektir.

Tavaf, Kâbe'nin güneydoğu köşesinde bulunan Hacerülesved'in hizasından başlayarak Kâbe'nin etrafında yedi kez dönmektir. Her bir dönüşü şavt denir.

Sa'y, Mekke'de bulunan Safa ve Merve tepeleri arasında yedi defa gidip gelmektir.

Vakfe, arife günü öğle vaktinden bayram sabahına kadar, bir süre Arafat'ta bulunmaktır.

Kâbe, Allah'a (c.c.) ibadet etmek için yapılan yeryüzündeki ilk mabettir.

Arafat, Mekke'de bulunan ve arife günü tüm hacı adaylarının toplandığı alandır.

Mina, Kurban Bayramı'nda kurban kesilen ve şeytan taşlanan yerdir.

Müzdelif, Arafat ile Mina arasında yer alan bölümdür.

Umre ve Önemi

Umre, hac mevsiminin dışında istenilen bir vakitte ihrama girip tavaf ve sa'y ibadetini yaptıktan sonra tıraş olup ihramdan çıkarak yapılan bir ibadettir.

Umre sünnet bir ibadettir. Umrenin şartı ikidir. İhrama girmek ve Kâbe'yi tavaf etmek. Umrede vakfe, şeytan taşlama ve kurban kesme yoktur.

Kurban İbadetinin Önemi

Kurban, Allah'a (c.c.) yakınlaşmak ve O'nun rızasını kazanmak amacıyla belirli bir zamanda uygun nitelikte bir hayvanı ibadet amacıyla kesmek demektir. Kesilen bu hayvana da kurban adı verilir. Kurban kesmenin zamanı, bayram namazından sonra başlar ve bayramın üçüncü gününe kadar devam eder. Kurban; akıllı, ergenlik çağına gelmiş ve zengin olan Müslümanın yükümlü olduğu bir ibadettir.

Kur'an-ı Kerim'de, "**O halde Rabbin için namaz kıl ve kurban kes.**" (Kevser suresi, 2. ayet.) buyrulur. Hz. Muhammed de (s.a.v.), "Kimin hali vakti yerinde olur da kurban kesmezse mescidimize yaklaşmasın." (İbni Mâce, Edâhî, 2.) buyurarak, imkânı olan Müslümanları kurban kesmesi konusunda uyarmıştır. Kurban ibadeti, Yüce Allah'a teslim olmayı ve O'nun emirlerine boyun eğmeyi öğretir. İnsanları Allah'a (c.c.) yakınlaştırır, O'nun rızasını kazandırır.

Kurban etinin bir bölümü yoksullara verilir, bir bölümü ev halkı için ayrılır, bir bölümü de gelen misafirlere ikram edilir. Kurban, toplumda kardeşlik, yardımlaşma ve dayanışma ruhunu canlı tutar. Kişiyi bencillikten kurtarır, cömert olmaya yöneltir. Yapılan yardımlarla zenginle fakir arasındaki bağlar güçlenir.

Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. İsmail (a.s)

Hz. İsmail (a.s.), Hz. İbrahim'in (a.s.) oğludur. Hz. İsmail (a.s.), annesi Hacer ile birlikte çok küçük yaşlarda babası tarafından Mekke'ye getirildi. Hz. İsmail (a.s.) burada büyüdü. Yüce Allah (c.c.) tarafından kendilerine zezem ikram edildi.

Hz. İsmail (a.s. büyüyüp olgunlaşınca peygamberlikle görevlendirildi. Hz. İsmail (a.s.), ailesine namaz ve zekâtı emretti, Rabb'inin katında da hoşnutluğa ulaşmıştı. Allah (c.c.) da Hz. İsmail'i (a.s.) âlemlere üstün kıldı.

Hz. İsmail (a.s.), babası ile birlikte Allah'ın (c.c.) emriyle Kâbe'nin temelini atıp duvarlarını yükseltmeye başladı. Hz. İsmail (a.s.) babasına taş getirerek yardım etti ve nihayet Kâbe tamamlandı. Hz. İbrahim (a.s.) ve oğlu Hz. İsmail (a.s.) Kâbe'nin çevresinde dönerek Yüce Allah'a "... Ey Rabbimiz! Bizden kabul buyur! Şüphesiz sen hakkıyla işitensin, hakkıyla bilensin." (Bakara suresi, 127. ayet.) şeklinde dua etti.

Bir Ayet Tanıyorum: En'am suresinin 162. Ayet ve anlamı

Okunuşu: "Kul inne salâtî ve nüsükî ve mahyâye ve mematî lillahi Rabbi'l âlemîn."

Anlamı: "De ki: 'Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm hepsi âlemlerin Rabbi Allah içindir.'"

2.ÜNİTE

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SORULARI

1. "...Yoluna gücü yetenlerin o evi haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır..." (Âl-i İmrân suresi, 97. ayet) **Bu ayette vurgulanan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hac, yerine getirilmesi zor olan bir ibadettir.
B) Hac, Allah tarafından farz kılınmıştır.
C) Yol güvenliği haccın ilk şartıdır.
D) Hac, insanın ömründe bir kez yapılmalıdır.

2. **Aşağıdakilerden hangisi hac ibadeti- nin farzlarından biri değildir?**

A) Kurban kesmek
B) İhrama girmek
C) Kâbe'yi tavaf etmek
D) Arafat'ta vakfe yapmak

3. **Aşağıdakilerden hangisi hac ibadeti- nin insana kazandırdıkları arasında gösterilemez?**

A) İnsanın bilgisini ve kültürünü artırır.
B) Müslümanlar arasındaki ticareti artırır.
C) Müslümanlara biz duygusunu yaşayarak hissetmelerini sağlar.
D) Hz. Muhammed'in yaşadığı yerleri görmenin sevincini ve heyecanını yaşatır.

4. "Buyur Allah'ım buyur! Emrindeyim buyur! Senin hiçbir ortağın yoktur. Allah'ım buyur! Hamd sana mahsustur. Nimet de senin, mülk de senindir. Senin hiçbir ortağın yoktur."

İhrama giren kişinin Kâbe'ye varınca- ya kadar yolculuğu esnasında yaptığı bu dua aşağıdakilerden hangisidir?

A) Salavat
B) Telbiye
C) Kunut
D) Tahiyat

5. "Kim Allah için hacceder ve Allah'a karşı gelmekten sakınırsa annesinden doğduğu günkü gibi günahlarından arınmış bir şekilde hacdan döner." (Hadis-i Şerif)

Bu hadiste verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hac, Allah'ın farz kıldığı bir ibadettir.
B) Hac ibadeti yerine getirenler günah işlemezler.
C) Anneye itaat, insana hac ibadeti kadar sevap kazandırır.
D) Hac ibadeti günahlardan kurtulmak için bir vesiledir.

6. Aşağıdakilerden hangisi hac ibadeti ile yükümlü olmanın şartlarından biri **değildir**?

- A) Sağlıklı olmak
- B) Zengin olmak
- C) Emekli olmak
- D) Özgür olmak

7. Mekkede bulunan ve Zilhicce'nin 9. günü tüm hacı adaylarının toplandığı bir alandır. Hacı adayları bayramdan önceki gün buraya gelerek sanki mahşerdeymiş gibi kendilerini hissederler ve Allah'a dua edip bağışlanma dilerler.

Hakkında bilgi verilen yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arafat
- B) Müzdelife
- C) Mina
- D) Kâbe

8. Umre ibadetine yapılan uygulamalar arasında aşağıdakilerden hangisi **yer almaz**?

- A) Şeytan taşlamak
- B) İhrama girmek
- C) Tavaf etmek
- D) Sa'y yapmak

9. Umre ibadeti ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi **doğrudur**?

- A) Hac ibadeti ile birlikte yerine getirilmesi zorunludur.
- B) Zenginler tarafından her sene yerine getirilmelidir.
- C) Hac mevsimi dışında istenilen zamanda yerine getirilebilir.
- D) İhramlı olarak kurban kesmek umrenin en önemli ibadetidir.

10. Aşağıdakilerden hangisi kurban ibadetine toplumsal faydalarından biri **değildir**?

- A) Müslümanlar arasında kardeşlik duygularını artırması
- B) Toplumdaki yardımlaşma ve dayanışmayı canlı tutması
- C) Zengin ile fakirler arasında bağ olması
- D) İnsanı bencillikten kurtarması

2. ÜNİTE

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

B

A

B

B

D

C

A

A

C

D

DOĞRU SAYISI

YANLIŞ SAYISI